

Meira fyriskin!

HVUSSU fáa vit mest fyriskin fiskautflutning okkara? Hetta var evni á einum fundi fyriskin stuttum, og hesin spurningurin hevur mangan verið tikin upp í blaðgreinum og í orðaskifti. Ofta — kanska oftast — hava fólk víst á eina loysn, sum miðar imóti betri góðsku á ráfiski og góðsking av okkara fiskavør-um. Vit hava líka sum sligið okk-um til tóls við hetta.

Tí var tað ikki sørt skakandi — ella tankavekjandi — at hoyra í útvarpinum týskvöldið, at tað loyst seg betur at senda ísadan fisk — t.d. kongafisk — av landinum í flamingo-kassum enn at tilvirka fisk í smærri pakkar til smásølu-ið. Klárar at koyra í pottin ella á pannuna.

ÚTVARPIÐ endurgav ein stjóra á flakavirki fyriskin at siga omanfyriskin nevnda, og tað er at fegnast um,

at stjórar á flakavirkjum tora at leggja upp í orðaskifti um, hvat loysir seg best fyriskin samfelag og fiskafólk okkara. Alt ov ofta eru blað- og tíðindafólk von at hoyra »eg haldi, at man skal gera soleiðis og soleiðis, men tað tori eg ikki at siga alment ...«

FYRI stuttum hevði formaðurin í Føroya Fiskimannafelag eisini nakrar hugleiðingar í bløðum um, hvussu fiskivinnupolitikkurin eig-

ur at broytast ella umleggjast. Hann mælti til at tilvirka ein part av ráfiskinum á fiskileið umborð á verksmiðjuskipum. Grundgevingin var m.a., at góðskan er betri og at tað verður biligari í tilvirkingarløn. Hesin spurningurin hevur verið nakað umrøddur í Noregi og har eru menn eisini komnir til líknandi niðurstøður.

EINKI er at ivast í, at tað fyriskin ein part av fiskinum loysir seg betur

at senda hann av landinum sum ís-aðan fisk. Heldur ikki er nakað at ivast í, at tað eisini í ein ávisan — kanska stóran — mun loysir seg at tilvirka fiskin umborð. Og tí eiga vit kanska varisliga at leggja á tann bógvinn eisini.

MEN, og »men'ið« er stórt, vit eiga ikki at gloyma, at vit hava eina flakavirkisvinnu, har eini 3000 fólk hava sitt fasta og minni fasta arbeiði meginpartin av árinum. Tað eiga vit ikki at gloyma, og tí mugu vit eisini hugsa um, hvussu vit alla tíðina menna og bota korini hjá hesi vinnuni. Vit kunnu ikki lata tey fólk, sum hava sett álit á arbeiði á flakavirkjum, sigla sín eigna sjógv. Tí má tað ikki henda, at vit fara at útflyta so stór-an part av fiski okkara feskkan, at flakafólkið verður við sviðið soð. So her má eisini ansast eftir, hóast vit sjálvsagt eiga at selja úttan-lands, tá vit kunnu fáa nógv meira fyriskin til bata fyriskin skip og manning.

jn.

Útvarps- og sjónvarpsummæli

Ólavur W. Hognesen

Sonur mín lurtar so gott sum ongan tíð eftir útvarpinum, - heldur ikki barna-útvarpinum. Og eg veit væl hví. Tað er tí at tey vaksnu ikki lurtar eftir tí. Í húsinum verður útvarpið snøgt sagt ikki roknað fyriskin nakað, id hevur nakað upp á seg.

Og tað er ikki eitt val, id er gjørt við beráðddum huga aftaná drúgvur analýsur og umhugsanir. Nei, tað kemur bara so við og við, tá einki er at lurtar eftir. Tá eg spyrji meg sjálvan: hvørja sending gleði eg meg til at hoyra í útvarpinum...? So er svarið greitt: onga!

»Sjónarringin« hoyri eg, tá tað liggur fyriskin, »Orðabókina« somuleiðis, og í løtuni sendingarnar hjá Árna Dahl um fugloyingarnar. Tað er alt.

Árni Dahl starvast ikki í útvarpinum, Jóan Hendrik Winther Poulsen heldur ikki. Tað er gott, at útvarpið nýtir aðrar krefur enn sínar egnu til slíkt, id hini duga ella tíma betri.

Tað er ein av høvuðsuppgávunum hjá stovninum eftir mínum tykki.

Tað skuldi givið útvarps-

fólkunum betri stundir til at gera beinleiðis journalistiskar sendingar. Men har er einki. Absolutt null... Sjónarringin og onkrar samrøður í sambandi við føroysk tíðindi (ella bandupptøkur í sambandi við útlendsk tíðindi) og tað er frálíkt. Men so er eisini alt sagt.

Hygge eftir skránni! Lat okkum taka vikuna, id eg fáa lön fyriskin at skriva um. Tónleikur, upplestur og umsett tilfar. Tónleikur og tónleikur: hygge eftir skránni! Bjarni Berg og Janus Mohr eru álvarsmenn, tað hoyri eg (men kundi hugsa mær mangt øðrvísi hjá teim-um), men annars eru tað tónleikasendingar, har onkur tosar uppí av handahógv... bubbeli, bubbeli, bumm. Og so hettar disko-máli! Ameríkanst tosingarlag við donskum klumpum uppí einum føroyskum vavstri.

Heilsast tit, tá tit hittast upp í Sortudíki, Jóan Hendrik og tit? Eg spyrji bara... Ber tað ikki til at leggja poppløg á á føroyskum um eg so má siga ella hvat...? Tað er alt, alt í verðini ov

Sortudíkið og Jante

nógvur tónleikur. Friggjakvöldstónar, klassiskur tónleikur, skotsk lög, á tónatingi, tuggan, norðurlendskur kórsangur, kvøðuljómar til fólk uppí á turum, poppkvørmin, jazzlutan, rockredaksjónin, úr plátusavninum, týsdagsmenueittin, kvøðuljómar til sjófolkið, lög mær dæmar, lúðraljóð, gospellutan, ljóðkrás, sumt av øllum hesum í endursending... jamen tað er fullkomuliga burturvið. Og so koma tit í neyð eisini av at finna nýggj heiti. Sjálvur havi eg ætla mær at gjørt eina sending við heitinum »Løg eg ikki kann fordraga«, har eg hugsi mær at spæla tað mest forargiliga frá kvøðuljómunum o.a.

Upplæstur: »Kubaferðin« hjá Hogni Debesi Joensen, - frálíkt, »Aftur á slóðina«, - frálíkt. Umsetingar: Bergur Jacobsen umsetur úr Kristeligt Dagblad, Ritzau o.a. og so Føroya longesti peikifingur, id ger Føroya grynstu sending: »Úr trúðarheiminum«, harumframt ein krimi sum ljóðmynd.

Og orsök in til alt hettar biliga tilfari - og biligt

merkir her bert, at tað er lætt at fáa til vege og ikki serliga krevjandi journalistiskt - er journalistisk ar-móð. Hví geva allar hesar biligu sendingarnar, sum fyriskin stóran part verða gjordar av fólk, id ikki starvast sum journalistar, ikki ráðarum til beinleiðis journalistiskar sendingar!! Hví?

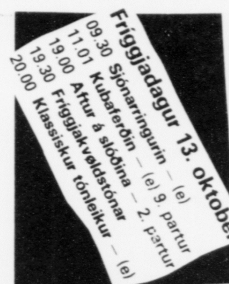
Sunnudagin tosaði viðar-eiðisprestur um faðirin, sum ofraði sonin fyriskin-um. Hetta evnið hevur bergtikið mong, bæði Paulus, Augustin, Luther, Kierkegaard og Jógvan á Strøndum og fleiri við teimum.

Hitt øvugta eru tað færri, id stúrsa yvir, helst tí at tað er so vanligt. Spurn-ingurin er, um tað skal bera til í einum almennum starvi. Sum eg havi skilt, so ofraði Niels Jul okkum fyriskin sonarinnar skyld, soleiðis at skilja, at sonur-in darvar tí journalistiska fyrirtaksseminum í útvarpinum.

Um hettar er so, veit eg av góðum grundum ikki. Kenni ikki mannin persónliga. Bæði hann eina ferð um eld, og tað var »ja« áðrenn háltalað orð.

Men er tað nakað um tað, so sær svart út í Sortudíki og vit kunnu vænta okk-um lítul hadani tey næstu tjugu árin. Í ringasta føri sleppur lögmaður at royna sína skipara-filosofi eina ferð aftrat. Er hon galdandi fyriskin skiparan, so er hon ikki minni galdandi fyriskin stýrimannin. Lætt verður tað ikki hjá lög-manni, tí hann hevur sjálvur sett hann á brúnna.

Er tað einki um alt hettar, so er tað gott. Og helst bert ein túðarspurningur, tí so fara hesi óroyndu fólk-ini í Sortudíki at gera góð-ar, viðkomandi, kritiskar og undirhaldandi sendingar. Ein sending kundi titið »Aftur á slóðina«, har roynt varð at fáa fram, hví so nógv fólk fóru úr útvarpinum á sinni, so vit ikki bert hava leysasøgur at halda okkum til. Tað hoyrdu vit ongantíð nakað um. Hettar var kanska nakað, Helgi, Árni, og Tóri... Vælsignaðir, áðrenn Mólke legst á søg-una. Tað skuldi verið lagað manni: tit vóru ikki partur í málinum og teir relevantu persónarnir eru ikki skornir fyriskin tungu-bandið.

Ímeðan mugu vit taka til takkar við eini skaldsligari lýsing av Sortudíki: við skaldsøguni »En flygtning krydser sit spor« ella »Aftur á slóðina« eftir Aksel Sandemose um býin Jante, har eingin skal halda hann er nakað. Havi hoyrt, at hon er bestil í erva í einum herðindi av sjálv-ironi. Men líka veit eg, man hoyrir so mangt. Sum er kunnu vit bert staðfesta, at soðið er tunt. Og so leingi vit sum lurtarar ikki verða tiknir fyriskin fult, so havi eg ikki serligan hug at ummæla stakar sendingar. Men eg biði í tolni. So tit og knapt sonurin spyr, hvat er í útvarpinum, so seti eg meg aftur at lurtar.